

**STRATEGI- OCH HANDLINGSPLAN FÖR
KULTURARBETE I
GULLSPÅNGS KOMMUN**
- kultur som tillväxtfaktor

**GULLSPÅNGS KOMMUN
- DÄR KOMMUNEN OCH
FÖRENINGSLIVET SKAPAR KULTUR
TILLSAMMANS FÖR ATT ÖKA
TILLVÄXTEN**

PROJEKTPLAN 2008 - 2012

BAKGRUND OCH NULÄGE

Gullspångs Kommun är en av de minsta kommunerna i Västra Götalandsregionen med cirka 5 500 invånare. Kommunen har två ungefär lika stora tätorter, Gullspång och Hova, som tidigare var huvudorter i var sin kommun.

Gullspångs kommun har under flera år brottats med vikande befolkningsunderlag, en ojämn åldersstruktur, låg utbildningsnivå, få företagsetableringar, vilket i sin tur kan vara orsak till en svag ekonomi och ett högt ohälsotal. Kommunen befinner sig i en nedåtgående spiral vilket gör att omvärlden, ibland med rätta ibland inte, nämner Gullspångs kommun med ett negativt laddat värde.

Hur kan vi få utvecklingen att vända?

Självklart finns det positiva sidor och värden i kommunen inte minst den vackra naturen och människorna som bor och verkar i kommunen. I kommunen finns dessutom en stark föreningskultur. Det geografiska läget gör Gullspångs kommun till en knutpunkt med såväl riksväg 26 som E 4 som passerar förbi tätorterna. Inom en radie av 8 – 9 mil ligger Karlstad, Örebro och Skövde. Ytterligare 18 – 20 mil bort återfinns Stockholm, Göteborg och Oslo. Mycket folk på resande fot passerar kommunen och det ger förutsättningar för många ”kulturstopp”, om bara de rätta förutsättningarna finns.

Kulturen och Gullspång kommun

Gullspångs kommun har inte gjort sig känd som en kommun som satsat eller satsar på kulturen. Snarare har Gullspångs kommun gjort sig känd som en av de kommuner som satsar minst på kultur både i ett regionalt och nationellt perspektiv. *Slumpen avgör om barn får gå på teater eller besöka bibliotek under sin skolgång.* Så inleds en debattartikel i Svenska Dagbladet publicerad den 22 maj 2005. I artikeln nämns bl a Gullspångs kommun som lite av kulturellt eftersatt. Vidare kunde man året efter höra på radion att Gullspångs kommun var näst sämst i landet på att satsa pengar på kultur. Ur det regionala kulturperspektivet är kommunen för många en vit fläck på kartan. Ett undantag finns och det är Gullspångs Teaterförening som med små medel och stora ideella insatser driver en förhållandevis stor verksamhet. För att förbättra den kulturella horisonten har kontakt tagits med representanter från Konst- och kulturutveckling inom Västra Götalandsregionen och Musik i Väst. Efter ett antal gemensamma träffar under våren har följande projektplan tagits fram.

Kultur som tillväxtfaktor

Kommunen behöver tillväxt och utveckling, möjlighet måste finnas att dels lyfta och skapa bättre förutsättningar för kulturen i kommunen och dels använda kulturen som ett sätt att stärka kommunen på flera plan. I den arbetsgrupp som har diskuterat fram denna strategiplan har olika frågeställningar lyfts;

- ❖ Stämmer det att kulturen är en tillväxtfaktor?
- ❖ Skulle en genomtänkt satsning på kultur ge Gullspångs kommun tillväxt?
- ❖ Ska vi sätta ett utrops- eller frågetecken efter rubriken Kultur som tillväxtfaktor?

❖ Hur skulle Västra Götalandsregionens resurser kunna nyttjas i detta syfte?

En övergripande frågeställning blir således: **Kan man genom ett rikt och kraftigt kulturliv bidra till en attraktiv och välmående kommun?**

DEFINITION

Att arbeta med begrepp kan vara förvillande då definitioner på begrepp kan vara lika många som antal personer. Arbetsgruppen har därför gemensamt definierat begreppet **tillväxt** och kommit fram till följande avgränsning. Ökad tillväxt är en positiv befolkningsutveckling och en omfördelning av demografin, en höjd utbildningsnivå, lägre ohälsotal samt fler företagsetableringar.

VISION

Gullspångs kommun – där kommun och föreningsliv skapar kultur tillsammans för att öka tillväxten.

Det innebär att kultur i alla former för alla ska genomsyra kommunen. Genom föreställningar, konserter, utställningar, utbildningar och genom att ta tillvara den kompetens som utövare av kultur kan tillföra utvecklingsarbetet i kommunen ska andra positiva effekter kunna ses.

SYFTE

Syftet med detta projekt är att finna ut om kulturarrangemang av olika slag, tillsammans med andra aktiviteter, kan bidra till en positiv utveckling och skapa långsiktiga effekter i Gullspångs kommun. Med en positiv utveckling menas då att den negativa befolkningsutvecklingen vänder, att vi får en bättre allmänhälsa, att fler arbetstillfällen kommer till och att utbildningsnivån höjs.

MÅL

Följande mål har utkristalliserat sig för att ge kulturen en möjlighet att bli en faktor som påverkar tillväxten:

1. Samordna och bidra till att göra de lokala kulturaktörerna synliga för olika intressenter
2. Öka intresset för olika kulturella aktiviteter hos såväl ung som gammal i kommunen
3. Göra Gullspångs kommun känd som den kommun där det satsas på kulturaktiviteter
4. Att finna en arena för kultur som kan förena alla boende i kommunen
5. Att utveckla enkla, snabba och effektiva administrativa vägar mellan kommunen och andra intressenter som exempelvis Västragötalandsregionen

METOD

Utifrån de mål som satts upp har en praktisk handlingsplan tagits fram för genomförandet av projektet.

1. Samordna och bidra till att göra de lokala kulturaktörerna synliga för olika intressenter

För att nå målet ska:

- ❖ Samordningstjänst utlysas. En kulturkoordinator på halvtid ska vara tillsatt till 1/2 - '08
- ❖ Fritidsvaneundersökning ska genomföras bland invånarna i Gullspångs kommun för att se vilka kulturvanor som finns i dagsläget och för senare jämförelser. Kartläggningen ska vara klar 31/1 - '08.
- ❖ Kartlägga vilka lokala kulturaktörer som finns. Denna kartläggning ska vara klar 1/3 - '08
- ❖ Kulturkoordinatören tar fram en strategi för:
  - arbetsprocessen
  - organisationen
  - politikerinflytandet
  - strategi för marknadsföringen. Klar 1/4 - '08

2. Öka intresset för olika kulturella aktiviteter hos såväl ung som gammal i kommunen

För att nå målet ska:

- ❖ Fritidsvaneundersökningen ligger som grund för att ta reda på om det finns intressen för kultur som kan blomstra mer med insatser från t.ex. kommunen eller i samarbete med andra föreningar. Det finns också en möjlighet att ta reda på om det finns det intressen för kultur som medborgaren ej har någon chans att ta del av i Gullspångs kommun o.s.v.
- ❖ Återkommande ”spetsarrangemang” för någon form av kulturyttring. Ett sådant arrangemang ska skapa ökat intresse för kultur bland Gullspångs kommuns invånare och frambringa inspiration till eget skapande. Minst ett evenemang om året ska arrangeras fr o m 2008.
- ❖ Alla aktörer inom Gullspångs kommun ska arbeta utifrån den framtagna barn- och ungdomskulturplanen som tillämpas fr o m 2008. Planen syftar till att skapa en plattform för barns intresse för kultur och eget skapande samt att befrämja kreativiteten och chansen att själv lära känna vilka former av kultur som passar den enskilde individen.
- ❖ Utarbeta en strategiplan för att i samarbete med det lokala näringslivet arbeta framåtsyftande med kulturen på orten. Kulturen kan dra nytta av näringslivet genom kunskap och sponsring. Näringslivet kan få lättare att rekrytera folk om Gullspångs kommun blir känt för ett aktivt kulturliv. Planen ska vara klar 1/6 2008.

3. Göra Gullspångs kommun känd som den kommun där det satsas på kulturaktiviteter

För att nå målet ska:

- ❖ Återkommande spetsarrangemang i form av kulturarrangemang som håller Sverigeklass och som det kan rapporteras om i riksmedia. Detta för att skapa en mer positiv bild av Gullspångs kommun som en spännande och intressant kommun. Minst ett evenemang om året ska arrangeras fr o m 2008.
- ❖ En kommunikationsplan för massmedia ska tas fram. Plan ska utformas så att den gäller såväl lokalt, regionalt som för riksplanet och vara klar 1/4 – '08.
- ❖ En strategi för marknadsföringen av kulturen i Gullspångs kommun ska vara klar 1/6 - '08.
- ❖ En inventering av vilka kulturarbetare som verkar inom kommunens gränser (t.ex. konstnärer, keramiker, dansare o.s.v.) ska göras och vara klar 1/5 – '08.
- ❖ En årligt återkommande kulturweekend ska arrangeras från 2008 - 2012. Det ska vara en chans för alla lokala kulturaktörer att visa upp sig.
- ❖ Ett konstverk per år ska sättas upp i den offentliga miljön. Gullspångsdelen ska i detta fall prioriteras eftersom det saknas någon form av skulptur där.

4. Att finna en arena för kultur som kan förena alla boende i kommunen

För att nå målet ska:

- ❖ En inventering av lokaler och användningsområden ur ett kulturhusperspektiv ska vara klar 1/4 – '08
- ❖ En strategi för en mobil kulturarena ska tas fram. Eftersom Gullspångs kommun har flera tätorter kan en flyttbar arena för olika former av kulturyttringar vara ett alternativ. Utredning och strategi ska vara klar 1/9 – '08.
- ❖ Mätning av besöksfrekvens vid de kulturarenor som används under projektiden ska göras. Jämförelser sker under projektperioden 2008 - 2012.

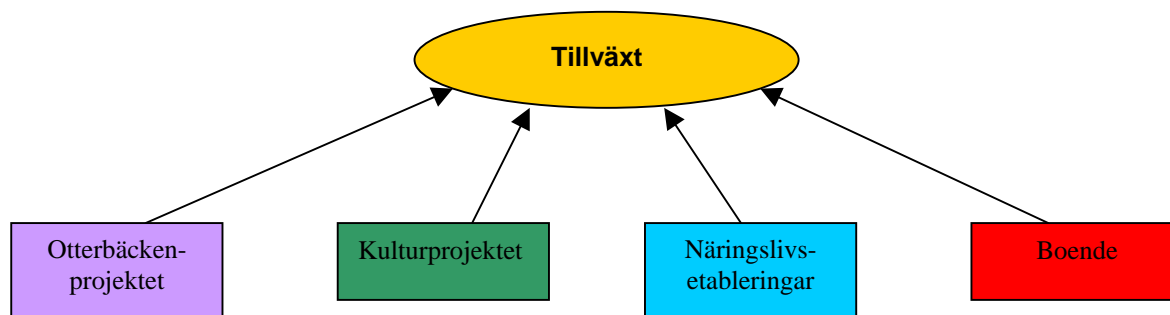
5. Att utveckla enkla, snabba och effektiva administrativa vägar mellan kommunen och andra intressenter som exempelvis Västragötalandsregionen

För att nå målet ska:

- ❖ Kulturkoordinatören ska utarbeta former för samarbete med externa partners. Exempel på externa samarbetspartners är Västra Götalandsregionen, Kulturrådet och MTG vad gäller kulturella frågor.
- ❖ Kulturkoordinatören ska ansöka om medel för kulturella aktiviteter i Gullspångs kommun från olika samarbetspartners och olika fonder under perioden 2008 – 2012. Bl a ska den initierade kontakten med West Sweden återupptas.

UPPFÖLJNING/UTVÄRDERING

Projektet kommer att följas upp utifrån de kriterier som satts upp i definitionen av tillväxt och utvärderas efter projekttidens slut. Mätningar kommer dock att göras årligen på kulturvaneundersökningen, antal arrangemang under ett år samt besöksfrekvensen och könsfördelning. Det mest troliga är att de olika insatser som kommunen gör i syfte att öka tillväxten kommer att samvariera vid utvärdering efter projekttidens slut. Se figur 1.

Figur 1

Som framgår av figur 1 pågår flera parallella processer i kommunen, Otterbäckenprojektet syftar till att öka invånarantalet i kommunen och då gärna fler barnfamiljer, dessutom har man valt att arbeta för en ökad turism och fler företagsetableringar. Företagsetableringar är inte bara isolerat till Otterbäckenprojektet utan det är en ambition i hela kommunen. Mot bakgrund av detta har en näringslivsstrateg anställts som har att etablera nya kontakter och gärna få nya företag till orten. Boende är den fjärde hörnstenen och i kommunen finns goda förutsättningar för såväl billiga boenden som för köp av kommunala hustomter. Samtliga dessa fyra hörnstenar kan komma att påverka kulturprojektets mål på ett eller annat sätt. Det viktiga är dock inte vem som står för vad utan att se helheten – nämligen ökad tillväxt i kommunen.

Hova 070704

Eva Thimfors
Utvecklingssamordnare

Roland Annerqvist
Kommunstrateg

Jimmy Jansson
Bibliotekarie